

Allt fler björnar fälls under skyddsjakt.

En björn dödad under skyddsjakt innebär i de allra flesta fall kasserat skinn och kött. Destruktionen av skyddsjagade björnar bekostas av skattemedel.

2017 fälldes 71 björnar under skyddsjakt i Sverige. Det är rekord. Totalt handlar det om drygt 700.000 kronor i kostnader för transporter och destruktion samt förlorat kött- och skinnvärde för de björnar som fälldes under skyddsjakt förra året.

Den svällande skyddsjakten på björn handlar även om en viktig principfråga: Är det rimligt att den svenska björnstammen i praktiken till stor del förvaltas genom skyddsjakt?

Svensk Jakt har granskat skyddsjakten på björn – främst i Norrbotten där den omfattande skyddsjakten 2017 medförde att det inte blev någon licensjakt på hösten.

Känslig rapport –

efterforskar Svensk Jakts källor

Av: Lars-Henrik Andersson

Den sameby som under 2017 fått flest ansökningar om skyddsjakt på björn beviljade har även skrivit en rapport till länsstyrelsen för att myndigheten ska ”göra en bättre handläggning av ärenden...”. Svensk Jakt har tagit del av innehållet i rapporten, som är så pass känsligt att länsstyrelsen i Norrbotten nu efterforskar tidningens källor.

Svensk Jakt har särskilt granskat skyddsjakterna på björn i Norrbotten 2017. Detta eftersom det aldrig förr fällt så mycket björn under skyddsjakt i Norrbotten – vilket senare medförde att det enligt länsstyrelsen inte fanns utrymme för någon licensjakt på björn under fjolåret.

I drygt hälften av de 38 beviljade skyddsjakterna i Norrbotten 2017 hade ingen skada inträffat på någon ren. I tre fall fanns varken jaktspår eller någon skada dokumenterad. Ingen naturbevakare hade heller varit på plats för att fastställa att det fanns björn i området.

Den sameby som fått flest ansökningar beviljade är Luokta-Mavas sameby i Arjeplogs kommun.

Svensk Jakt har kommit över en rapport som samebyn tagit fram och delgett länsstyrelsen. Rapporten beskriver renskötseln och rovdjurssituationen i samebyn på en övergripande nivå som den såg ut när rapporten skrevs 2014.

Vidare står följande att läsa:

”Rapporten är tänkt som ett stöd för länsstyrelsen att hämta information från för att kunna göra en bättre handläggning av ärenden som rör samebyns

När Svensk Jakt intervjuar Anna Danell, rovdjurshandläggare vid länsstyrelsen i Norrbotten, får hon vetskap om att tidningen har tagit del av innehållet i rapporten. Danell vill då veta hur Svensk Jakt har fått ut rapporten. Med hänsyn till källskyddet berättar vi inte hur vi har fått ta del av dokumentet.

Några dagar senare, i samband med att vi kontaktar Anna Danell för att fråga om en annan skydds jakt, säger hon:

– Jag har en fråga till dig och det är allvarligt för mig. Jag såg att du hade information om Luokta-Mavas sameby och rovdjurssituationen och den är egentligen en del av ett projekt som jag jobbat med. Jag förstår att du inte behöver röja din källa men för mig är det extremt viktigt att veta hur du fått tag på den?

Det tänker jag inte uppge.

– Nej, men då hoppas jag att du har begrepp att inte använda den på ett dåligt sätt. Jag ser mycket allvarligt på att den där skickats ut utan att den skulle ut.

Okej, kommer ni att efterforska källan?

– Ja, det kommer vi att göra. Det är sekretessbelagt och inget som skulle ut. Hade samebyn godkänt att den skickas ut är en sak, men det vet jag inte om de gjort.

Jag ska prata med min chefredaktör om att du efterforskar källan.

– Ja.

Jag förstår att du inte behöver röja din källa men för mig är det extremt viktigt att veta hur du fått tag på den?

Foto: Mostphotos

Svensk Jakt har också tagit del av andra handlingar som berör Luokta-Mavas sameby. I maj 2017 kompletterade samebyn en skyddsjaktsansökan. I brevet skriver samebyn att de har förluster på 30 procent på vinterhjorden. Riksdagen har beslutat att toleransnivån ska ligga på tio procent räknat på den aktuella samebyns faktiska renantal.

”Aktuell renskötare har vid upprepade tillfällen i vinter, både i samband med det här ärendet och tidigare ärenden, utövat påtryckningar möjligen i syfte att enklare få igenom ett bifall. Bilder har skickats via mms direkt till handläggare med uppmaning om att besluta om skyddsjakt.”

Renkalvar är ett begärligt byte för björnen. Foto: Mostphotos

Vidare står det i anteckningen:

”I en annan sameby vid skyddsjaktsärendet på björn nu under våren har länsstyrelsens fältpersonal varit ute tre gånger endast för att konstatera att uppgifterna som samebyn uppgett varit felaktiga. Mycket tid och resurser har använts till detta senaste tiden vid skyddsjaktsärenden på björn.”

Luokta-Mavas sameby gjorde 2017 tio skyddsjaktsansökningar på björn, varav sju beviljades.

Gällivare skogssameby gjorde förra året 12 skyddsjaktsansökningar, varav fem beviljades, inte inräknat en förlängning av ett skyddsjaktsärende. Den omfattande skyddsjakten 2017 i Norrbotten fick dock en del att reagera, även inom samebyarna.

Ett antal skogssamebyar hörde av sig till länsstyrelsen och påpekade att problematiken med hög kalvdödlighet bland renarna handlar om en för hög björntäthet som inte löses genom skyddsjakt. Detta finns dokumenterat i tjänsteanteckningar vid länsstyrelsen och i ansökningar om skyddsjakt som ett par skogssamebyar gjorde 2017.

Blir ni utsatta för påtryckningar när det gäller skyddsjakt?

– Det är en pressad situation, både för oss och samebyn, för att man vill fatta beslut i tid om det är risk för allvarlig skada. Samtidigt ska vi inte förhastat ett beslut. Påtryckningar avgör inte ärendet, säger Anna Danell.

– Jag skulle nog säga att det är påtryckningar på oss oavsett ärende, det vill

riktlinjer i arbetet och oftast diskuterar ärendet gemensamt innan beslut fattas, just för att det är svåra avvägningar och sällan klockrena situationer.

Ledande expert på tryckfrihetsförordningen:

”Länsstyrelsen får inte efterforska journalisters källor”

Nils Funcke. Foto: Tor Johnsson/ Tidningen Journalisten

Share 159 weeta

Föregående

1. Rekord i skyddsjakt – staten eldade upp 5 ton björn

Nästa artikel

3. Skyddsjakt beviljades utan kontroll

